

Aan de leden van de Vaste Commissie voor
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Betreft: Aangekondigde bijlage bij brief S.A.09.083.78 CL/JS d.d. 6 november 2009
inzake het Innovatiearrangement

Geachte dames en heren volksvertegenwoordigers,

Zoals aangekondigd in de brief van de Stichting van de Arbeid en *Het Platform Beroepsonderwijs* van 6 november jl. (kenmerk S.A.09.083.78 CL/JS), ontvangt u hierbij kort samengevat de resultaten van een drietal succesvolle projecten, die met subsidie van het Innovatiearrangement en betrokkenheid van *Het Platform Beroepsonderwijs* konden worden uitgevoerd. Dit drietal is een selectie van de ongeveer 25 projecten die jaarlijks met medefinanciering vanuit het Innovatiearrangement worden uitgevoerd. De voorbeelden laten stuk voor stuk zien dat het zonder meer stopzetten van het Innovatiearrangement na 2010 een dramatische desinvestering zou betekenen in economisch en sociaal opzicht.

1. *Spliethoff – NOVA-college*

Spliethoff is de laatste grote rederij op Nederlandse bodem. De onderneming heeft de ambitie de komende jaren 30% volumetoename te realiseren. Daartoe zijn voldoende adequaat opgeleide officieren nodig die flexibel, zelfstandig en met veel improvisatietalent schepen kunnen bemensen. Om hierin te kunnen voorzien participeert Spliethoff met het NOVA-college in een IA-project. In dit project vindt de opleidingsfaciliteit op een innovatieve wijze plaats aan boord van acht schepen die daartoe zijn omgebouwd met een dubbele brug. Zonder deze samenwerking zou Spliethoff zich gedwongen gevoeld hebben uit te wijken naar het buitenland. Daarmee zou een bedrijf dat tot de wereldtop behoort met een jaaromzet van € 700 miljoen, tevens de laatste grotere rederij die Nederland rijk is, geen deel meer uitmaken van de Nederlandse economie. De samenwerking met het NOVA-college en de investering van € 1 miljoen uit het Innovatiearrangement vormde de laatste schakel in een gecombineerde investering van in totaal € 9 miljoen, waarbij de rederij zelf € 5,5 miljoen investeert en de resterende € 2,5 miljoen afkomstig is uit enkele andere fondsen.

2. *RDM Innovation Dock (RDM ID)*

RDM ID is het resultaat van een gezamenlijke aanpak van het Havenbedrijf Rotterdam, het Albeda College en de Hogeschool Rotterdam. Het is geen school in de klassieke zin van het woord, maar eerst en vooral een inspirerende ontwikkelplek voor jongeren en bedrijven om zich voor te bereiden op de nieuwe economie. Alle bedrijven - momenteel 17 doorgroeiend naar 20 à 25 - sluiten niet alleen een huurcontract, maar ook een kenniscontract met de twee genoemde instellingen voor beroepsonderwijs. Het gaat in de meeste gevallen om relatief kleine bedrijven die de kiem vormen van zich opschalende innovaties. Studenten van mbo en hbo werken er in groepjes aan het ontwerpen, construeren en testen van producten met een innovatief karakter, in het bijzonder gericht op duurzame ontwikkeling, binnen de thema's 'bouwen', 'mobiliteit', 'energie'. Ook hier was een investeringscombinatie van op zich bescheiden innovatiesubsidies vanuit de EU, Economische zaken, Platform Bèta Techniek en het Innovatiearrangement op zich voldoende voor een nu al gerealiseerd hoog maatschappelijk rendement. Vier voorbeelden uit de bedrijven die er partner zijn:

- Ampelmann ontwikkelde vanuit RDM ID een zelfstabiliserend boorplatform, waardoor er 40% langer op zee gewerkt kan worden; een enorme efficiëntiewinst.

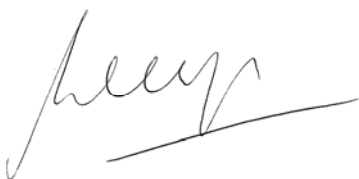
- DURA-vermeer verwacht er een substantiële bijdrage te vinden in de (door)ontwikkeling van producten en concepten waarmee het marktaandeel in duurzaam en klimaatbestendig bouwen kan groeien van 15 naar 50%.
- Studenten leverden bij Formula Zero meerdere bijdragen aan producten en kennis voor het terugdringen van de emissie tot uiteindelijk 0 in de autosport, met doorwerking naar de autobranche als geheel.
- Gemeentewerken Rotterdam verwacht dat door de langdurige samenwerking tussen meerdere partners een substantieel rendement (absolute cijfers zijn nog niet beschikbaar) op het gebied van duurzaamheid en slimmere producten in de stads- en havenregio gerealiseerd kan worden.

3. *Topinstituut World Class Maintenance (WCM)*

WCM staat voor de samenwerking van bedrijven in verschillende onderdelen van 'Maintenance' (luchtvaart, procesindustrie, energie, maritiem en infrastructuur) enerzijds, gekoppeld aan samenwerking in de beroepskolom vmbo-mbo-hbo-wo anderzijds in een markt met een omvang van € 18 miljard en een werkgelegenheid van 150.000 mensen. Een zeer groot deel van de techniekstudenten vindt hier emplooi. Maintenance is een speerpunt in het kader van 'Pieken in de Delta' voor economische groei. Het Maintenance Education Consortium (MEC) is daarbinnen het samenwerkingsverband tussen onderwijsinstellingen in Zuid-Nederland in de gehele beroepsonderwijskolom. Het MEC vormt een onmisbare schakel in de keten van kennis-kunde-kassa. Deze combinatie van samenwerkingsverbanden is gericht op '5 x15% versterking': omzet in de sector, instroom in maintenance sectoren in het beroepsonderwijs, maintenance gerelateerde werkgelegenheid, betere beschikbaarheid voor eigenaren van installaties en meer omzet voor toeleveranciers. De combinatie van samenwerkingsvormen met een zeer hoog rendement is ook hier te danken aan een mix van op zichzelf bescheiden subsidiebijdragen (Pieken in de Delta, Platform Bèta Techniek, Innovatiearrangement).

Natuurlijk zijn niet alle projecten een even doorslaand succes, maar dit lijstje van drie kan eenvoudig met vele andere projecten worden uitgebreid. De kracht van het Innovatiearrangement is dat het subsidiegeld wordt gezien als investeringsgeld: namelijk investeringen in duurzame samenwerking tussen (meerdere) bedrijven en meerdere partners in het beroepsonderwijs met een gunstig perspectief op de economische bedrijvigheid en de innovatie van de Nederlandse economie en het beroepsonderwijs. De grote succesverhalen zijn bijna altijd het gevolg van een creatieve aanwending van meerdere vormen van subsidie, wat ervoor pleit om ook op landelijk niveau zoveel mogelijk regie tussen de verschillende regelingen te bevorderen. Een dergelijke combi kan alleen ontstaan als de betrokken partijen hier serieus werk van willen maken en er grote voordelen in zien, economisch, sociaal en uit het oogpunt van duurzaamheid. Het Innovatiearrangement is erop gericht met bescheiden middelen bij uitstek deze vormen van samenwerking te honoreren. Het IA is niet zelden 'een laatste zet' vanuit de beroepsonderwijskolom, die deze hoge rendementen mede mogelijk maakt. Hiermee nu stoppen beschouwen de partners in het beroepsonderwijs én in de Stichting van de Arbeid onder de huidige economische omstandigheden als 'penny wise, pound foolish'.

Mocht u nog een nadere toelichting op de genoemde voorbeelden willen, dan bent u van harte uitgenodigd contact met mij op te nemen (06 51840151). Overigens zullen deze en andere voorbeelden over enkele dagen op de website van *Het Platform Beroepsonderwijs* (www.hpbo.nl) worden opgenomen.

Ir H.W. van Delft
directeur *Het Platform Beroepsonderwijs*